sygn. akt III APo 1/21

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 stycznia 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodnicząca – sędzia: Urszula Iwanowska (spr.)

Sędziowie: Beata Górska

Jolanta Hawryszko

po rozpoznaniu w dniu 20 stycznia 2022 r., w S. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania P. Z.

od orzeczenia Wyższej Komisji Dyscyplinarnej Służby Cywilnej w Warszawie z dnia 13 października 2021 r. w sprawie (...)

przy udziale Rzecznika Dyscyplinarnego Urzędu Morskiego w S.

oddala odwołanie.

Beata Górska Urszula Iwanowska Jolanta Hawryszko

UZASADNIENIE

P. Z. w dniu 11 grudnia 2020 r. otrzymał na piśmie karę upomnienia udzielną przez Dyrektora Urzędu Morskiego w S. za to, że w dniu 30 października 2020 r. podczas wizyty w Wydziale (...) nie zastosował żadnych środków ochrony ust i nosa w trakcie bezpośredniego kontaktu z pracownicami Oddziału (...), co stanowi naruszenie art. 76 ust. 1 pkt 1 oraz art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej i § 39 Regulaminu pracy Urzędu Morskiego w S., wprowadzonego w życie zarządzeniem wewnętrznym nr (...) Dyrektora Urzędu Morskiego w S. z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia w życie Regulaminu pracy w Urzędzie Morskim w S..

W dniu 15 grudnia 2020 r. obwiniony złożył sprzeciw do Dyrektora Urzędu od udzielonej kary upomnienia na piśmie i zwrócił się o jej uchylenie wskazując, że przepisy prawa powszechnie obowiązującego wprowadzonego od marca 2020 r. w związku z epidemią dotyczyły jedynie osób chorych na choroby zakaźne lub podejrzanych o chorobę, a nie dotyczyły osób zdrowych. Jednocześnie obwiniony zaznaczył, że zaskarżane do sądów decyzje organów inspekcji sanitarnej lub Policji o nałożeniu mandatów na osoby nie zakrywające ust i nosa były uchylane przez sądy w sytuacji, gdy sprawy dotyczyły osób zdrowych. Następnie obwiniony wskazał, że stan ten zmieniła dopiero nowelizacja przepisów ustawowych przez ustawę z dnia 28 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym związanym z wystąpieniem COVID-19, opublikowana w Dz. U. z dnia 28 listopada 2020 r., która weszła w życie 29 listopada 2020 r. i która rozszerzyła obowiązek zakrywania nosa i ust na osoby zdrowe. Jednocześnie obwiniony oświadczył, że w dniu, w którym doszło do zdarzenia powodującego odpowiedzialność dyscyplinarną, nie był on osobą chorą, i nie zasłaniał ust i nosa.

W tym samym dniu Dyrektor Urzędu przekazał pismo zawierające sprzeciw obwinionego od udzielonej kary upomnienia na piśmie do Rzecznika Dyscyplinarnego Urzędu Morskiego w S. celem wszczęcia postępowania wyjaśniającego.

Pismem z dnia 12 stycznia 2021 r. Rzecznik Dyscyplinarny skierował wniosek do Komisji Dyscyplinarnej Urzędu Morskiego w S. o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec obwinionego zarzucając mu naruszenie obowiązków członka korpusu służby cywilnej, polegające na nieprzestrzeganiu procedur oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy podczas trwania epidemii COVID1-19 i odmowie założenia maseczki w czasie przebywania w budynku Czerwonego Ratusza, czym obwiniony P. Z. naruszył szczegółowo wymienione i omówione obowiązujące w tym zakresie przepisy.

Komisja Dyscyplinarna zgodnie z art. 126 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej wszczęła postępowanie dyscyplinarne w dniu 12 stycznia 2021 r. Po przeprowadzeniu tego postępowania Komisja Dyscyplinarna uznała obwinionego P. Z. winnym zarzucanego mu we wniosku Rzecznika Dyscyplinarnego naruszenia obowiązków członka korpusu służby cywilnej określonych w art. 76 ust. 1 pkt 1 i art. 77 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej oraz § 39 regulaminu pracy Urzędu Morskiego w S. i postanowiła utrzymać w mocy karę upomnienia na piśmie udzieloną mu przez Dyrektora Urzędu.

P. Z. złożył odwołanie od tego orzeczenia do Wyższej Komisji Dyscyplinarnej Służby Cywilnej w Warszawie wnosząc o uchylenie nałożonej na niego kary upomnienia, podnosząc, że Komisja Dyscyplinarna nie uwzględniła jego wyjaśnień złożonych na piśmie przed rozprawą oraz w jej trakcie, wskazał na swój stan zdrowia, z powodu którego nie może nosić maseczki bez uszczerbku dla zdrowia, jednak na dzień 30 października 2020 r. nie mógł wykazać się stosownym zaświadczeniem lekarza.

Orzeczeniem z dnia 13 października 2021 r. Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej w Warszawa utrzymała w mocy orzeczenie Komisji Dyscyplinarnej Urzędu Morskiego w S., wydane w pierwszej instancji.

Powyższe orzeczenie Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej oprała o następuje ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

P. Z. zatrudniony na stanowisku Starszego (...), Urzędu Morskiego w S., w dniu 30 października 2020 r. przyszedł do pokoju (...) w budynku Czerwonego Ratusza nie stosując się do obowiązku zakrywania ust i nosa oraz odmawiając założenia maseczki, a także opuszczenia tego pokoju, informując jednocześnie osoby tam przebywające, że miał kontakt z osobą, u której stwierdzono zakażenie koronawiursem, a sam źle się czuje.

Na podstawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Morskiego w S., nadanego Zarządzeniem wewnętrznym Nr (...) Dyrektora Urzędu Morskiego w S. z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Morskiego w S., Dyrektor Urzędu kieruje pracą Urzędu oraz nadzoruje i koordynuje całokształt jego działalności (§ 5 ust. 1), podejmuje decyzje w sprawach o podstawowym znaczeniu dla Urzędu, w tym zapewnia sprawne funkcjonowanie Urzędu, tworzy warunki jego działania, a także ustala zasady organizacji pracy (§ 5 ust. 2 pkt 1), zapewnia zachowanie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy (§ 2 ust. 2 pkt 10), wydaje wewnętrzne akty normatywne, w tym określające organizację oraz zasady działania Urzędu (§ 2 ust. 2 pkt 24).

Zgodnie z Regulaminem pracy Urzędu Morskiego w S. wprowadzonym Zarządzeniem wewnętrznym nr (...) Dyrektora Urzędu Morskiego w S. z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia w życie Regulaminu pracy w Urzędzie Morskim w S., zakres praw i obowiązków pracowników określają poza Regulaminem pracy m.in. powszechnie obowiązujące przepisy prawne, w szczególności Kodeksu pracy oraz ustawy o służbie cywilnej (§ 2 ust. 2 pkt 1), zarządzenia wewnętrzne, pisma okólne oraz komunikaty Dyrektora Urzędu (§ 2 ust. 2 pkt 2), „Karta obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień pracowników Urzędu Morskiego w S." (§ 2 ust. 2 pkt 5). Zarządzenia wewnętrzne, pisma okólne oraz komunikaty stanowią formę, w jakiej mogą być określane prawa i obowiązki pracowników Urzędu, a tym samym w jakiej mogą być wydawane polecenia służbowe konkretnego zachowania się, niezależnie od możliwych innych form wydawania poleceń pracownikom (np. w formie ustnej). Polecenia wydane w formie, o której mowa w powołanych przepisach Regulaminu pracy, czyli m.in. w formie zarządzeń lub komunikatów wiążą pracowników.

Następnie Dyrektor Urzędu w Komunikacie nr 4 z dnia 23 października 2020 r. w sprawie przestrzegania procedur oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy podczas trwania epidemii COVID-19 polecił pracownikom zakrywanie ust i nosa przy przemieszczaniu się we wszystkich obiektach - budynkach administracyjnych Urzędu,

w szczególności między wydziałami, komórkami itp. Nakazem objęto wszystkie przestrzenie obiektów będących w dyspozycji pracowników Urzędu. Wyjątkiem było odstąpienie od tego obowiązku w przypadku stanowisk pracy, gdy między stanowiskami zachowany był dystans co najmniej 1,5 metra. Jednocześnie Dyrektor Urzędu w tym samym Komunikacie przypomniał pracownikom o regulacji wynikającej z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 października 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem epidemii (Dz. U. poz. 1758), zgodnie z którą w zakładach pracy obowiązuje obowiązek zakrywania ust i nosa przy pomocy odzieży lub jej części, maski, maseczki, przyłbicy albo kasku ochronnego (§ 27 ust. 1 pkt 2 lit. c).

W ocenie WKDSC wydane w trybie komunikatu polecenie Dyrektora Urzędu dotyczące obowiązku zakrywania ust i nosa podczas pobytu w budynkach Urzędu (z zastrzeżeniem, że powyższy obowiązek nie dotyczy stanowisk pracy, o ile zachowany jest między nimi dystans wynoszący co najmniej 1,5 metra) należy traktować jako polecenie służbowe wydane zgodnie z przepisami wewnętrznymi przyjętymi do stosowania w Urzędzie i przez osobę do tego uprawnioną, a tym samym mieszczące się w kategorii, o której mowa w art. 77 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej.

W przypadku, gdy członek korpusu służby cywilnej jest przekonany, że polecenie jest niezgodne z prawem albo zawiera znamiona pomyłki, przepisy ustawy o służbie cywilnej (art. 77 ust. 2) określają prawidłowy sposób postępowania członka korpusu służby cywilnej w takiej sytuacji. W przypadku zaistnienia takiej sytuacji członek korpusu służby cywilnej powinien na piśmie poinformować o tym przełożonego, a w razie pisemnego potwierdzenia polecenia - polecenie to powinien wykonać, chyba że wykonanie takiego polecenia prowadziłoby do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia, o czym należałoby niezwłocznie zawiadomić dyrektora generalnego urzędu (art. 77 ust. 3), a w przypadku nieutworzenia takiego stanowiska - kierownika urzędu.

WKDSC podkreśliła, że bezspornym w sprawie jest, iż Dyrektor Urzędu powziął w dniu 30 października 2020 r. informację o zachowaniu obwinionego skutkującym udzieleniem kary upomnienia na piśmie. Złożenie sprzeciwu przez obwinionego w dniu 15 grudnia 2020 r. nastąpiło w terminie przewidzianym w art. 115 ust. 2 ustawy o służbie cywilnej i uruchomiło wszczęcie postępowania wyjaśniającego przez Rzecznika Dyscyplinarnego. Postępowanie dyscyplinarne z wniosku Rzecznika Dyscyplinarnego zostało wszczęte przez Komisję Dyscyplinarną w dniu 12 stycznia 2021 r., a więc z zachowaniem terminu, o którym mowa w art. 113 ust. 2 ustawy o służbie cywilnej. W tym stanie rzeczy Komisja Dyscyplinarna mogła rozpatrzyć sprawę i wydać orzeczenie w dniu 17 marca 2021 r., od którego P. Z. odwołał się.

Dalej WKDSC wskazała, że na podstawie art. 77 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej członek korpusu służby cywilnej obowiązany jest wykonywać polecenia służbowe przełożonych. Użycie liczby mnogiej odnoszącej się do „przełożonych" wskazywać ma, że nie chodzi jedynie o bezpośredniego przełożonego członka korpusu służby cywilnej, który bezpośrednio nadzoruje pracę pracownika i może wydawać polecenia dotyczące realizacji obowiązków służbowych, ale także inne osoby uprawnione do wydawania poleceń określonego działania lub zachowania.

W przedmiotowej sprawie obwiniony nie skorzystał z przysługującego mu prawa, a tym samym nie mógł skutecznie zwolnić się z obowiązku wykonania polecenia przełożonego. W tej sytuacji WKDSC uznała, że nie ma znaczenia, czy zastrzeżenia obwinionego co do legalności podstaw nałożenia przez Dyrektora Urzędu obowiązku zakrywania nosa i ust na pracowników znalazłyby potwierdzenie. O tym obwiniony mógłby się przekonać informując pisemnie przełożonego o swoich zastrzeżeniach i oczekując jego reakcji. Podnoszenie przez obwinionego w odwołaniu od orzeczenia komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji zarzutu odnoszącego się do niemożności egzekwowania od osób, do których nie miały zastosowania przepisy wydane na podstawie art. 46a i art. 46b ust. 1-6 i 8-12 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2020 r., poz. 1845), obowiązujące w dacie 30 października 2020 r., obowiązku zakrywania nosa i ust nie zasługują na uwzględnienie, bowiem obowiązek ten został nałożony na wszystkich pracowników Urzędu w trybie przepisów wewnętrznych, które Dyrektor Urzędu mógł stanowić w trosce o zapewnienie sprawnego funkcjonowania Urzędu, w szczególności w tak trudnym okresie, jakim jest okres epidemii oraz w celu zapewnienia zachowania bezpiecznych i higienicznych warunków pracy wszystkim pracownikom. Dalej WKDSC zwróciła także uwagę na względy słuszności i zasady współżycia społecznego, jako podstawy do podejmowania przez Dyrektora Urzędu decyzji skutkujących

nakładaniem na pracowników polecenia zakrywania nosa i ust czy zachowywania bezpiecznych odstępów w miejscu pracy. Niezastosowanie się pracowników do tych poleceń ocenić należy nagannie, bowiem swoim zachowaniem mogli oni narażać na zakażenie wirusem SARS-Cov2 (jego mutacjami) inne osoby, powodując tym samym uszczerbek na zdrowiu lub nawet zagrożenie utraty życia dla nich lub dla osób, z którymi miałyby one styczność, ale także mogli powodować ryzyko po stronie pracodawcy, który w przypadku zwiększonej liczby nieobecności pracowników w pracy z powodu zakażenia lub podejrzenia zakażenia wirusem musiałby podejmować działania zmierzające do zmiany organizacji pracy, co mogłoby wiązać się także z koniecznością zaangażowania dodatkowych środków finansowych. Dyrektor Urzędu chcąc zminimalizować te ryzyka wprowadził rozwiązania organizacyjne i wydał konkretne polecenia pracownikom. Jednocześnie Komisja podkreśliła, że Dyrektor Urzędu zapewnił pracownikom niezbędne środki ochrony osobistej (maseczki, rękawiczki, przyłbice) w celu wykonania wydanych poleceń. Ponieważ Dyrektor Urzędu nie sformułował swojego polecenia jako „obowiązku noszenia maseczki zakrywającej usta i nos", a jedynie polecił zakrywanie ust i nosa, dostarczając przy tym pracownikom maseczki i przyłbice, należy uznać, że pracownicy mogli obowiązek ten zrealizować w różny sposób, np. stosując przyłbice, albo zasłaniając usta i nos w inny sposób.

Nadto nie umknęło uwadze WKDSC, że w przestrzeni medialnej między kwietniem a listopadem 2020 r. pojawiało się wiele artykułów odnoszących się do rozstrzygnięć, jakie zapadały w sądach w sprawach o brak stosowania się do obowiązku zakrywania nosa i ust, na co powoływał się w swoich stanowiskach obwiniony. Nie ulega jednak wątpliwości, że sprawy te dotyczyły rodzajowo innego charakteru zdarzeń i oparte są na innych podstawach prawnych, bowiem sądy odnosiły się do kar finansowych nakładanych w formie mandatów karnych przez funkcjonariuszy Policji na podstawie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia za niestosowanie się do obowiązku zakrywania ust i nosa w miejscu publicznym i naruszenie tym samym przepisów porządkowych o zachowaniu się w miejscach publicznych, lub kar administracyjnych nakładanych przez organy inspekcji sanitarnej. W części z tych orzeczeń wskazywano, że przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 października 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem epidemii (Dz. U. poz. 1758) nie stanowiły przepisów porządkowych w rozumieniu przepisów Kodeksu wykroczeń, istotne znaczenie miała także ocena istnienia podstawy ustawowej do wydania określonych przepisów porządkowych, które określałyby normę sankcjonowaną.

Natomiast w niniejszej sprawie, WKDSC podkreśliła, że zarzut stawiany obwinionemu dotyczy niezastosowania się do polecenia wydanego przez przełożonego określonego sposobu zachowania się w miejscu pracy. Zważywszy zatem na tę okoliczność, WKDSC wywiodła, że prawidłowo komisja dyscyplinarna pierwszej instancji uznała, że obwiniony w sposób nieusprawiedliwiony nie wykonał polecenia służbowego przełożonego, a mając wątpliwości co do treści tego polecenia nie skorzystał z przysługującego mu prawa pisemnego zwrócenia się do przełożonego w tej sprawie. Faktu niewykonania polecenia służbowego nie kwestionował także obwiniony na żadnym z wcześniejszych etapów postępowania, uznając jednak, że wydane polecenie nie miało właściwej podstawy prawnej, który to zarzut został uznany za chybiony w trakcie rozpatrywania sprawy zarówno przez komisję dyscyplinarną pierwszej instancji, jak i w postępowaniu przed WKDSC.

W dalszej kolejności WKDSC wskazała, że obwinionemu zarzucono także naruszenie art. 76 ust. 1 pkt 1 ustawy o służbie cywilnej, zgodnie z którym członek korpusu służby cywilnej zobowiązany jest przestrzegać Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i innych przepisów prawa. Powyższa regulacja nie odnosi się jedynie do obowiązku stosowania norm prawa określającego realizację obowiązków służbowych w ramach kompetencji danego stanowiska pracy, ale także przepisów prawa określających organizację pracy, zarówno norm generalnych wynikających z przepisów powszechnie obowiązującego prawa, jak i norm wynikających z przepisów wewnętrznych, wprowadzonych w zakładzie pracy. Zakres praw i obowiązków obwinionego, jako członka korpusu służby cywilnej zatrudnionego w Urzędzie Morskim w S. określony jest m.in. przepisami prawa powszechnie obowiązującego, jak ustawa o służbie cywilnej czy Kodeks pracy, jak również normami prawa stanowionych wewnątrz zakładu pracy, w przewidzianych do tego formach, przez uprawnione osoby i we właściwej procedurze. Taką formę stanowienia przepisów prawa o charakterze przepisów wewnętrznych, mającą zastosowanie do pracowników Urzędu, określono w Regulaminie pracy wskazując, że zarządzenia wewnętrzne, pisma okólne oraz komunikaty Dyrektora Urzędu (§ 2 ust. 2 pkt 2) określają

prawa i obowiązki pracowników Urzędu. Przepisy prawa mające charakter wewnętrzny, choćby nawet o charakterze organizacyjnym, mieszczą się w kategorii „inne przepisy prawa", o których mowa w art. 76 ust. 1 pkt 1 ustawy o służbie cywilnej. Tym samym więc, regulacje wprowadzone do stosowania w Urzędzie mocą zarządzeń wewnętrznych, pism okólnych lub komunikatów Dyrektora Urzędu, a także Regulaminu pracy czy Regulaminu organizacyjnego były przepisami, do których powinni stosować się pracownicy. Na podstawie § 39 Regulaminu pracy Urzędu podstawowym obowiązkiem pracownika jest przestrzeganie przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy. Obowiązek ten konkretyzuje się poprzez m.in. wykonywanie pracy w sposób zgodny z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosowanie się do wydawanych w tym zakresie poleceń i wskazówek przełożonych. Zgodnie z art. 207 Kodeksu pracy pracodawca zobowiązany jest chronić zdrowie i życie pracowników poprzez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy, a czyni to w szczególności poprzez organizowanie pracy w sposób zapewniający bezpieczne i higieniczne warunki pracy. Z uwagi na obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy należy uznać za dopuszczalne egzekwowanie przez pracodawcę obowiązku zakrywania nosa i ust przez pracowników, którzy do takiego zachowania zostali zobowiązani wewnętrznymi przepisami o charakterze porządkowo-organizacyjnym. Przy czym WKDSC przychyliła się do oceny komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji, która uznała, że niewykonanie polecenia zakrywania nosa i ust stanowiło naruszenie art. 76 ust. 1 pkt 1 ustawy o służbie cywilnej oraz § 39 Regulaminu pracy Urzędu. WKDSC uznała tym samym stanowisko obwinionego zmierzające do zakwestionowania w całości poleceń wydawanych przez Dyrektora Urzędu odnośnie zakrywania nosa i ust podczas przebywania w zakładzie pracy, z uwagi na brak -w ocenie obwinionego - wystarczającej podstawy prawnej do skutecznego nałożenia na pracowników takiego obowiązku za nietrafne. Jak zostało to już kilkukrotnie wskazane podstawą oceny zachowania obwinionego stanowić powinny przepisy o charakterze porządkowo-organizacyjnym wydane przez Dyrektora Urzędu, na podstawie i w formie przewidzianej w Regulaminie pracy. W takiej formie Dyrektor Urzędu nałożył na pracowników obowiązek zakrywania nosa i ust w obiektach Urzędu.

W toku postępowania i po zapoznaniu się z dokumentami zgromadzonymi w sprawie WKDSC nie znalazła podstaw do uznania, że obwiniony został pozbawiony prawa wypowiedzenia się w sprawie. Podnoszony przez obwinionego zarzut nie uwzględnienia w orzeczeniu komisji dyscyplinarnej pierwszej instancji wyjaśnień złożonych na piśmie przed rozprawą oraz w jej trakcie nie znajduje uzasadnienia w zgromadzonym materiale dowodowym. W aktach postępowania znajdują się wyjaśnienia składane przez obwinionego w formie pisemnej w trakcie postępowania wyjaśniającego, a także ustnie na rozprawie, co zarówno komisja dyscyplinarna pierwszej instancji, jak i WKDSC wzięły pod uwagę oceniając zarzuty stawiane obwinionemu. Czym innym jest jednak możliwość przedstawienia własnego stanowiska, a czym innym jego ocena na tle całości materiału zgromadzonego w sprawie oraz obowiązujących przepisów prawa. Analizując całość materiału dowodowego zarówno Komisja Dyscyplinarna Urzędu, jak i WKDSC oceniła stanowisko prezentowane przez obwinionego w świetle zgromadzonego materiału dowodowego i na tle przepisów prawa, których naruszenie zostało zarzucone obwinionemu, o czym świadczy treść wydanego orzeczenia.

W tym stanie faktycznym i prawnym WKDSC orzekła jak w sentencji

Z powyższym orzeczeniem Wyższej Komisji Dyscyplinarnej nie zgodził się P. Z., który w złożonym odwołaniu podtrzymał swój sprzeciw złożony w związku z karą upomnienia na piśmie nałożoną przez Dyrektora Urzędu Morskiego w S. oraz podtrzymał swoje zeznania w sprawie i pisma, a także e-mail, jakie złożył w celu wyjaśnienia sprawy.

Odwołujący się zarzucił, że Komisja Dyscyplinarna nie wzięła pod uwagę jego wyjaśnień złożonych na piśmie przed rozprawą oraz tych złożonych ustnie w trakcie posiedzenia. Zwłaszcza tych, że z powodu licznych chorób ma problemy z oddychaniem i nie może nosić maseczki bez uszczerbku dla swojego zdrowia, ale w myśl obowiązujących przepisów na dzień 30 października 2020 r. nie mógł mieć zaświadczenia od lekarza, ponieważ przepisy nie uwzględniały wówczas jego chorób. Odwołujący się podkreślił, że Komisja Dyscyplinarna skupiła się tylko i wyłącznie na Zarządzeniach i Regulaminach dotyczących członków korpusu służby cywilnej, zapominając, że nad nimi jest Konstytucja i zgodne z nią ustawy. Okoliczność tę skarżący przedstawił w swoich pismach i e-mail oraz w wyjaśnieniach ustnie na posiedzeniu Komisji Dyscyplinarnej, ale nie wzięto tego pod uwagę, pomimo, że wykazał,

iż rozporządzenia Rady Ministrów dot. epidemii covid-19 są niezgodne z Konstytucją, a co za tym idzie, to wszelkie zarządzenia, Regulaminy i Komunikaty Dyrektora Urzędu Morskiego w S. opierające się na tych rozporządzeniach Rady Ministrów dot. epidemii covid-19 są także niezgodne z Konstytucją i na ich podstawie nie powinno się nikogo karać. Jednocześnie skarżący podniósł, że sądy powszechne od dłuższego czasu mając na uwadze niezgodność wszelkich rozporządzeń Rady Ministrów dot. epidemii covid-19 z Konstytucją, umarzają postępowania wobec obywateli ws. o brak maseczki. Ponadto skarżący podkreślił, że jest członkiem korpusu służby cywilnej, ale jestem też obywatelem RP i Konstytucja jest dla niego ustawą nadrzędną.

Podnosząc powyższe skarżący wniósł o oddalenie nałożonej kary upomnienia na piśmie.

W odpowiedzi na odwołanie Rzecznik Dyscyplinarny Urzędu Morskiego w S. podtrzymał wszystkie stwierdzenia zawarte w materiale procesowym a także podstawy w oparciu, o które rozstrzygnięcie wydała zarówno Komisja Dyscyplinarna dla Członków Korpusu Służby Cywilnej Urzędu Morskiego w S., jak i Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej.

Sąd Apelacyjny rozważył, co następuje:

Odwołanie P. Z. nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny podkreśla, że w niniejszej sprawie całe postępowanie zostało przeprowadzone wzorcowo, z uwzględnieniem obowiązujących procedur postępowania dyscyplinarnego oraz okoliczności faktycznych i przepisów prawa materialnego obowiązujących w tej kwestii. Dlatego Sąd Apelacyjny w całości podziela i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne i rozważania prawne dokonane przez WKDSC i przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia oraz przedstawione powyższej, bez ponownego ich przytaczania w tej części uzasadnienia (art. 387 § 2^1 pkt. 1 i 2 k.p.c.).

W odpowiedzi na treść odwołania P. Z. należy wskazać, że obwiniony przywołuje te treści, które zostały już bardzo szczegółowo omówione przez WKDSC. Zatem odwołanie P. Z. należy uznać tylko za polemikę z oceną prawną dokonaną przez komisję dyscyplinarną drugiej instancji, która nie wnosi żadnych nowych okoliczności, które uzasadniałyby zmianę treści zaskarżonego orzeczenia.

Obwinionemu wciąż umyka fakt, że niniejsza sprawa dotyczy jego postawy jako pracownika Urzędu Morskiego w S. i oczywistego naruszenia obowiązku nałożonego przez Dyrektora tego Urzędu wobec wszystkich pracowników w Komunikacie nr (...) z dnia 23 października 2020 r. w sprawie przestrzegania procedur oraz zasad bezpieczeństwa i higieny podczas trwania epidemii COVID-19 oraz w Zarządzeniu wewnętrznym nr (...) z dnia 26 czerwca 2020 r. w sprawie zmian w organizacji i systemie pracy Urzędu Morskiego w S. w okresie epidemii, do którego odwołano się w Komunikacie nr(...). W Komunikacie nr (...) Dyrektor Urzędu polecił m.in. zakrywanie nosa i usta przez pracowników w obiektach Urzędu, z wyjątkiem stanowisk pracy, jeśli zachowany jest dystans co najmniej 1,5 m między stanowiskami pracy. Z kolei, w Zarządzeniu wewnętrznym nr (...) znalazło się, oprócz polecenia stosowania się do obowiązków wynikających z przepisów prawa, także zalecenie stosowania odpowiednich środków ochrony przy bezpośrednich kontaktach międzywydziałowych, zachowanie dystansu 1,5-2 m od innych osób oraz zakrywanie ust i nosa.

Obwiniony nie zakwestionował powyższych obowiązków w sposób przewidziany art. 77 ust. 2 ustawy o służbie cywilnej, a zatem winien się do nich stosować.

Przy tym, należy podkreślić, że naruszenie przez P. Z. powyższych uregulowań stanowiło naruszenie art. 76 ust. 1 pkt 1 ustawy o służbie cywilnej oraz § 39 Regulaminu pracy Urzędu i trafnie zostało uznane jako podstawa prawna do nałożenia pisemnej kary upomnienia.

Słusznie przy tym WKDSC akcentowała, że obowiązek zakrywania ust i nosa na terenie zakładu pracy został nałożony na wszystkich pracowników Urzędu w trybie przepisów wewnętrznych, które Dyrektor Urzędu mógł stanowić w trosce o zapewnienie sprawnego funkcjonowania Urzędu, w szczególności w trudnym okresie, jakim jest okres epidemii oraz

w celu zapewnienia zachowania bezpiecznych i higienicznych warunków pracy wszystkim pracownikom. Przemawiały za tym także względy słuszności i zasady współżycia społecznego. Zaś niezastosowanie się pracowników do tych poleceń ocenić należy nagannie, bowiem swoim zachowaniem mogli oni narażać na zakażenie wirusem SARS-Cov2 (jego mutacjami) inne osoby, powodując tym samym uszczerbek na zdrowiu lub nawet zagrożenie utraty życia dla nich lub dla osób, z którymi miałyby one styczność, ale także mogli powodować ryzyko po stronie pracodawcy, który w przypadku zwiększonej liczby nieobecności pracowników w pracy z powodu zakażenia lub podejrzenia zakażenia wirusem musiałby podejmować działania zmierzające do zmiany organizacji pracy, co mogłoby wiązać się także z koniecznością zaangażowania dodatkowych środków finansowych. Dyrektor Urzędu chcąc zminimalizować te ryzyka wprowadził rozwiązania organizacyjne i wydał konkretne polecenia pracownikom. Zachowanie pracownic Wydziału (...) Urzędu w dniu 30 października 2020 r. potwierdza prawidłowość wprowadzonych przez Dyrektora Urzędu uregulowań w omawianym zakresie.

W sprawie nie można pominąć faktu, że obwiniony w ogóle nie uwzględnia sytuacji pracownic, w których wzbudził swoim postępowaniem obawę o własne bezpieczeństwo zdrowotne. Ze złożonych pisemnych oświadczeń pracownic uczestniczących w zdarzeniu A. K., I. S. i K. W. oraz zeznań A. K. jednoznacznie wynika, że obwiniony nie tylko odmówił zakrycia ust i nosa podczas wizyty w pokoju tych pracownic mimo kilkukrotnego zwrócenia uwagi, ale również poinformował obecne, że miał kontakt z osobą zakażoną koronawirusem i wskazał, że sam nie czuje się nie najlepiej.

Taka postawa pracownika wobec innych współpracowników jest oczywiście naganna, zakłóca spokój i bezpieczeństwo w miejscu pracy i zasługuje na karę. Przy czym obwiniony został ukarany najniższą z możliwych kar dyscyplinarnych.

Wskazywanie przez obwinionego, że należy do grona osób, które nie mogą nosić maseczki z uwagi na stan zdrowia jest nieudolną próbą usprawiedliwienia nagannej postawy. Nie można bowiem zapominać, że w złożonym sprzeciwie od nałożonej kary obwiniony akcentował, że w dniu zdarzenia był osobą zdrową, a wymierzoną karę kwestionował podważając podstawy prawne wprowadzenia obowiązku zakrywania ust i nosa na terenie zakładu pracy w kontakcie z innymi osobami.

Ponadto powoływanie się przez obwinionego na Konstytucję RP i kwestionowanie przepisów prawa powszechnego wprowadzonych celem zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, a także na orzecznictwo sądów administracyjnych i powszechnych uchylający nałożone kary (mandaty) za niestosowanie się do obowiązku zakrywania ust i nosa w określonym czasie, nie podważa prawidłowość zaskarżonego orzeczenia.

W odpowiedzi na zarzuty obwinionego jeszcze raz należy podkreślić, że P. Z. jest pracownikiem i w myśl powołanych w sprawie przepisów ma obowiązek przestrzegania nałożonych na niego obowiązków, także tych dotyczących zakrywania usta i nosa na terenie zakładu pracy, skoro nie zakwestionował ich w sposób określonych w art. 77 ust. 2 ustawy o służbie cywilnej.

Uwzględniając powyższe Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. odwołanie P. Z. oddalił w całości.

Beata Górska Urszula Iwanowska Jolanta Hawryszko